

OKRESNÁ PROKURATÚRA KOŠICE I
Mojmírova 5, 041 47 Košice 1

Číslo: 2 Pv 446/16/8802-1
EEČ: 2-63-142-2016

Košice I 30.09.2016

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. XXXXX
Trestný čin: prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona
Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Košice I

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX 10 XXXXX, Slovensko
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: úverový podvod podľa § 222 odsek 1 Trestného zákona
štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

v Košiciach dňa 01.03.2007 na ul. XXXXX č. 10 uzatvoril so spoločnosťou XXXXX, s.r.o. Bratislava zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 26681117, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 17.220,-Sk (571,60 €), ktorú sa zaviazal splatiť v 42 mesačných splátkach po 410,-Sk (13,61 €), avšak pri uzatváraní predmetnej zmluvy uviedol ako XXXXX, s.r.o. XXXXX, aj napriek tomu, že u predmetného zamestnávateľa nepracoval a doteraz zaplatil len jednu splátku, čím takto svojím konaním uviedol spoločnosť XXXXX, s.r.o., ul. Mlynské Nivy č. 49, Bratislava do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru a spôsobil jej škodu v celkovej výške 16.810,-Sk (557,99 €)

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Uznesením policajta Obvodného oddelenia PZ XXXXX – Staré mesto zo dňa 17.04.2009 sp. zn. ORP-1217/SM-KE-2009 bolo začaté trestné stíhanie a následne uznesením policajta Obvodného oddelenia PZ XXXXX – Šaca zo dňa 19.06.2009 sp. zn. ORP-1217/ŠA-KE-2009 bolo vznesené obvinenie XXXXX pre prečin podvodu

podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia, avšak následným vykonaným dokazovaním bolo preukázané naplnenie skutkovej podstaty prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona, kde spisový materiál bol následne odstúpený na Okresné riaditeľstvo PZ odbor kriminálnej polície XXXXX.

Vyšetrovateľ v rámci vyšetrovania vykonal dokazovanie a po jeho skončení a vyhodnotení získaných dôkazov predložil vyšetrovací spis s návrhom na zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. b / Trestného poriadku.

Podozrenie zo spáchania predmetného trestného činu obvineným XXXXX vyplynulo z vykonaného dokazovania, najmä zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 266811172, zákaznickej karty a z vyjadrenia splnomocneného zástupcu poškodeného – spoločnosti XXXXX, s.r.o.. Ďalším vyšetrovaním, predovšetkým z výsluchu poškodeného však bolo preukázané, že skutková podstata prečinu úverového podvodu podľa § 222 ods.1 Trestného zákona nebola naplnená.

Svedok - poškodený XXXXX za spoločnosť XXXXX, s.r.o. vo svojich výpovediach uviedol, že dňa 01.03.2007 bola s obvineným uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 266811172, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver 10.000,-Sk (331,94 €), ktorý sa zaviazal splatiť v 42 mesačných splátkach po 410,-Sk (13,61 €), pričom uhradil len jednu splátku. Pri uzatváraní zmluvy obvinený uviedol, že je zamestnancom spol. XXXXX, s.r.o. XXXXX a neskôr bolo zistené, že vo vyššie uvedenej spoločnosti nepracuje.

Ďalej bolo zistené, že obvinený XXXXX pri uzatváraní Zmluvy o spotrebiteľskom úvere uviedol zamestnávateľa bez predloženia osobitného potvrdenia o jeho pracovnom pomere, o výške jeho príjmu, pričom Zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje údaje o zamestnávateľovi a tento údaj sa nenachádza ani v zákaznickej karte. Údaj o zamestnávateľovi uviedol obvinený len ústne pri uzatváraní zmluvy a tento bol zadaný len do interného počítačového systému spoločnosti, čo potvrdzuje listina vytlačená z daného systému, kde táto nie je súčasťou zmluvy, zákaznickej karty a je bez podpisu oboch strán.

U trestného činu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona je základom úverový vzťah medzi veriteľom a dlžníkom. Pravidlá tohto vzťahu a povinnosti zmluvných strán sú jednak dané samotnou podstatou takého vzťahu a jednak zákonnou úpravou.

Podstatou úverového vzťahu je poskytnutie peňažných prostriedkov veriteľom dlžníkovi s určením úroku, ktorý je dlžník povinný v zmysle uzavretej zmluvy veriteľovi zaplatiť. Už z povahy veci vyplýva, že veriteľ sa má pri uzatváraní zmluvy správať tak, aby zisk, ktorý predpokladá na základe zmluvy dosiahol, čoho prvotným predpokladom je, že dlžník je spôsobilý peniaze spolu s úrokom vrátiť. Ak veriteľ nezisťuje majetkové pomery uvedené dlžníkom relevantným spôsobom, nemožno hovoriť o uvedení do omylu, pretože takéto konanie nie je spôsobilé uviesť veriteľa do omylu.

Povinnosť veriteľa riadne zisťovať majetkové pomery dlžníka pri spotrebných úveroch je konkrétne uvedená v ustanoveniach zákona č. 129/2010 Z. z. o

spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o spotrebiteľských úveroch) veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

Takáto zákonná úprava je odzrkadlením smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23 apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len smernica).

Z článku 8 ods. 1 smernice vyplýva, že veriteľ je pred uzavretím zmluvy o úvere povinný posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy.

Súdny dvor ES rozsudkom z 18. decembra 2014 vo veci C-449/13 poskytol výklad k jednotlivým článkom vyššie uvedenej smernice.

V bode 37 rozsudku Súdny dvor ES uvádza, že veriteľ musí po prvé v každom prípade a vzhľadom na osobitné okolnosti prípadu posúdiť, či sú uvedené informácie primerané a dostatočné na ohodnotenie úverovej bonity spotrebiteľa. V tejto súvislosti sa môže dostatočný charakter uvedených informácií líšiť vzhľadom na okolnosti uzatvorenia zmluvy o úvere, osobnú situáciu spotrebiteľa a výšku úveru. Toto ohodnotenie sa môže uskutočniť prostredníctvom dokumentov preukazujúcich finančnú situáciu spotrebiteľa, ale nemožno vylúčiť, že veriteľ zohľadní aj staršie informácie o finančnej situácii záujemcu o úver, ktorými môže disponovať. Obyčajné nepodložené vyhlásenia spotrebiteľa však nemôžu byť samy o sebe dostatočné, ak k nim nie sú pripojené dôkazy.

Z uvedeného vyplýva, že ku jednoduchým vyhlásenia dlžníka o jeho finančnej situácii sa jednoznačne vyžaduje preukázanie týchto konkrétnymi dôkazmi, pričom ich zabezpečenie a posúdenie jednoznačne zaťažuje veriteľa. Na základe preštudovania spisu som zistil, že veriteľ skutočne nepostupoval ani v zmysle vyššie uvedených ustanovení citovaného zákona, ani základných štandardov pre takýto typ zmluvného vzťahu. Vyššie citovaný zákon súčasne poskytuje aj sankciu pri takomto postupe veriteľa. Výsledkom takého konania je skutočnosť, že úver sa stáva bezúročným a bez poplatkov. Je teda zrejmé, že ochranu takému konania neposkytujú ani predpisy v oblasti civilného práva.

Vzhľadom na uvedené je nevyhnutné poukázať na skutočnosť, že v uvedenom prípade sa javí zrejma absencia objektívnej stránky trestného činu úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona.

Veriteľ nijakým hodnoverným spôsobom nepreveroval, ale ani nepožadoval od žiadateľa o úver preukázať výšku svojho príjmu v čase bezprostredne predchádzajúcom podpisu úverovej zmluvy.

Podľa § 222 ods. 1 Trestného zákona kto vyláka od iného úver alebo zabezpečenie úveru tým, že ho uvedie do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru alebo na splácanie úveru, a tak mu spôsobí malú škodu, potrestá sa odňatím slobody na jeden rok až päť rokov.

V rámci objektívnej stránky sa u uvedeného trestného činu vyžaduje uvedenia do omylu, pričom za predpokladu, že pri uzatváraní zmluvy o úvere nie je bonita dlžníka nijako preverovaná, ako tomu bolo v uvedenom prípade, je takéto konanie nespôsobilé uvedenia do omylu. Uvedený názor zastávam najmä z dôvodu, že dlžník nevykoná nijaké konkrétne konanie, ktoré by mohlo veriteľa uviesť do omylu v otázke solventnosti dlžníka. Konanie dlžníka tak bolo vykonané nespôsobilým predmetom a navyše veriteľ flagrantne porušil zákonné povinnosti pri uzatváraní zmluvy o úvere. Ak by sa správal spôsobom konformným s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami, nemohol by byť uvedený do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru.

Na základe uvedeného je možné prijať záver o tom, že dlžník nijakým spôsobom nedeklaroval svoje tvrdenia o majetkových pomeroch spôsobom umožňujúcim uvedenie veriteľa do omylu.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Vzhľadom na zrejme nenaplnenie skutkovej podstaty trestného činu úverového podvodu som rozhodol spôsobom uvedeným vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

Mgr. Jozef Stanko
prokurátor